

ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ՄԵՌՈՒԹԵԱՆ ԵՅԹՆԵՍԿԸ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԵՁ

Տասնչորրորդ տարին ըլլալով, երուսողմի քրիստոնեայ համայնքները անցնող Յունուարի 18-25ի միջև ինկող հոթնեակի ընթացքին նշեցին Եկեղեցիներու Միութեան Եթնեակը, ամէն երկույ տարբեր եկեղեցիի մը մէջ հաւաքուելով և պատշաճ արարողութիւններ կատարելով:

Ս. Ոթուիս կողմէ, յիշեալ հանդիպումներուն ներկայացուցիչ նշանակուած էր Հոգչ. Տ. Անուշաւան վրդ. Զղջանեանը, որուն կ'ընկերանար երբեմն Աւագ Թարգման Հոգչ. Տ. Ասպետ վրդ. Պալեանը:

Առաջինը այդ կարգի աղօթածողութեան կայացաւ Կիրակի, 18 Յունուարի երեկոյեան ժամը 5ին, Անկիլքաններու Սեկն Ժօրն Մայր Եկեղեցւոյ մէջ, Անգլերէն և Արարբէն լեզուներով կատարուած Կրօնական ընթերցումներէ և Եկեղեցւոյ Միութեան գաղափարին հետ ներդաշնակուող Տաղերու (Hymn, մեր Շարականին տեղը բռնող) երգեցողութիւնէն ետք խօսք տուաւ Անկիլքան Լուսինայան տաղարին երէցներէն մէկը, չեղանով այն գաղափարը թէ անիմանտի են Աստուծոյ կերպերը, վերահաստատուելու համար Ժիւսթինը Քրիստոսի Եկեղեցիին: Կը բաւէ որ մենք, զանազան համայնքներու պատկանող հաւատացեալները, իրար լաւ հասկանաք, սորվինք սիրել մէկգմէկու և ապաւինինք աղօթքին ամենաազօր կարողութեամբ:

Մեր Ս. Ծննդեան տօնին զուգարկած այս և յաջորդ օրուան հաւաքոյթին բուն մեր եկեղեցականներէն մէկը չկրցաւ ներկայ ըլլալ:

Երկուշաբթի, 19 Յունուար, գարնեալ երեկոյեան ժամը 5ին, Յրանչիսկեան ներքու Ս. Փրկիչ ընդարձակ Մայր Տաճարը լեցուած էր հոգեւորական և աշխարհական դէմքերով: Կաթոլիկ կղերին կողմէ կատարուեցան Աւետարանական և Սաւր Քրիստոսայն յայն ընթերցումներ: Արարբէն, Անգլերէն, Սլաւերէն, Իտալերէն, Ֆրանսերէն և Գերմաներէն լեզուներով: Երգուեցան, մէջ ընդ մէջ, հոգեւոր մեղեդիներ: Քարողիչն էր համայնքի հովիւին փոխանորդը՝ Հայր Ժօրն Պաւսթանի, որ չեղանք քրիստոնէական դաւանանքի այն կէտերի՝ որոնք հասարակաց են բոլոր Եկեղեցիներուն, կորած կացնելով թէ մեզ միացնող կէտերը անհունորէն աւելի են քան մեզ բաժնող կէտերը: Այնքան ու վատասակաւոր երգչահան՝ երգեհոնահար Պր. Օկոսթին Լամա այս տարի եւս երեկոյթին փայլը տւելցուց իր նուագած հագեւոր դասական երաժշտութեան պատանիներով:

Երեքշաբթի, 20 Յունուար, ժամը 5ին, Լուսեարականներու Եկեղեցւոյ մէջ կայացած աղօթածողութիւն եւ ներկայ էր բազմաթիւ ժողովուրդ. նոյնքան ընդարձակ սրահը լեցնելու հափ: Գերմաներէն, Անգլերէն և Արարբէն լեզուներով կատարուած ընթերցումներու և մի քանի մեղեդիներու նուագածութիւնէն ու երգեցողութիւնէն յետոյ, ամէնքն ալ արտասանեցին Տէրունական Աղօթքն և շաւարածքը, վերջապետապէս էլ այս տարի: Ապա, ներկաները բարձրացան Եկեղեցւոյ կից սրահը, ուր նախընթաց տարիներու նման, իր նշանակ Քրիստոսի Ուրմնոյն և Արեան, հացի և գինիի ճաշակուելով հաստատեցին իրենց հասարակաց կապն ու միութիւնը ի Քրիստոս Յիսուս:

Չորեքշաբթի, 21 Յունուար, ժամը 5ին, Քաղաքի շէրական Թաղամասերէն մէկուն մէջ գտնուող Եթովպական ուրոյն ոճով կառուցուած բոլորածէ ու գեղեցիկ տաճարին մէջ կայացաւ աղօթածողութիւն: Հապէշ Եկեղեցւոյ միալար երաժշտութիւնը ներկաները պահ մը փոխադրել փորձեց խորհրդ Ափրիկէի, ուր անոնք ու զարգացած Եթովպական Միաբնակ Եկեղեցին, կուրծք տալով անհասնում դժուարութիւններու: Արարողութեան աւարտին, համայնքապետ Տ. Մարտիոս Արքեպս. ճառ մը խօսեցաւ Եկեղեցւոյ Միութեան գաղափարին շուրջ, զոր Հապէշ սարկաւագներէն մէկը նախադասուելին աւ նախադասութիւն թարգմանեց Անգլերէնի:

Հինգշաբթի, 22 Յունուար, ժամը 4ին, Սիոն լեռան կառարին կեցած Տորմիսիոն Եկեղեցւոյ (Գերման-Կաթողիկէ) նշտալուր զանգերը հրաւէր կը կարգային հաւատացեալներուն գալու և խմբուելու մերձակայ վերջին Ընթրեաց վերնատունը, Քրիստոնէական տաղին Եկեղեցւոյ հիմնադրութեան վայրին վրայ իսկ հաւորդուելու միասնականութեան վրէ խորհուրդով: Հոն փութացած էին նաև, Գերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս. ի զխառնութեամբ, Հոգշ. Հայրեր, Սարգիսազներ և Ժառանգաւոր ասներ, որոնք բացին յայտադիրը ձեռնադրութեան շարականով: Անոնք ասեն մը ետք երգեցին նաև Վիտի որդիք զարթիքը. և ապա Թաղապետի աւարտին՝ Եկեղեցւոյ Աղուտոյ՝ Ս. Հոգւոյ շարականը, ինչպէս նաև Ս. Աթոռայ օրհներգն ու Ս. Թարգմանչաց շարականը, Տորմիսիոն վանքի վանահայրը խօսեցաւ Սիոն լեռան նախնականութեան մասին: Երբայնէն, Անգլիէն, Յունաստէն և Յունաստէն լեզուներով կատարուեցան Ս. Գրական ընթերցումներ: Տորմիսիոնի Երգչախումբը հանդէս եկաւ ձօթը Հէյնէլի Եկեղեցւոյ համարապետ օրապետիայէն հասուածով մը: Ամենէն ետքը, ներկաները ուղղուեցան Սրբալուարին կից՝ Ս. Հոգւոյ մոտուո անաւամբ ծանօթ սենեակը, ուր 10 վայրկեանի լուսնինէ մը ետք Գերշ. Տ. Կիւրեղ Եպս. Գարիկեան փոկեց հաւաքոյթը իր օրհնութեամբ:

Ուրբաթ, 23 Յունուարի երկկայան ժամը 5ին, Ս. Հրեշտակապետաց Եկեղեցին էր ժամադրաւորը. որ ծայրէ ծայր լեցուած էր որոշեալ ժաման: Գերմաններէն լեզուով արտասանուած Տէրունական Աղօթքը բացաւ հանդիսութիւնը, որ կը բաղկանար, մեծաւ մասամբ, Եկեղեցէնի (Հանգստեան ժամաւ): Եւ Հսկման կարգերու ընթացքին կատարուած ընթերցումներէն և երգուած մեղեդիներէն: Եթովպացի վարդապետ մը Հոգեշէնքէն լեզուով Սողոմոն կարգաց, իսկ Տորմիսիոն վանքի վանահայր Հայր Նիկողայոս Յրանսերէնով համարենք՝ Յովնանու Աւետարանէն: Հոգշ. Տ. Անուշաւան վրդ. Զղջանեան կարգաց քարոզ մը, որ կ'երեւի հանդիպակաց էջին վրայ: Հայր Թէա Թոս (Անկիլիան) փոկեց աղօթաժողովը իր օրհնութեամբ:

Շաբաթ, 24 Յունուարի երկկայան, Ս. Յարութեան Տոմարի մեր օղորական Բափօրի աւարտին, տարբեր համայնքներու պատկանող քրիստոնէաներ ներկայ եղան Գողթոթայի վրայ կատարուած Յունաց Կիրակոսազի Հսկման արարողութեան:

Կիրակի, 25 Յունուարի առաւօտեան ժամը 11ին, Հայ-Կաթողիկէ համայնքի Մեծաւոր Գերայագիլի Տ. Յովսէփ Մ. վրդ. Շատարեան Ս. Գատարագ մասոյց Յրանչիսկեաններու Մայր Տոմարին մէջ: Քարոզեց, Արարերէն լեզուով, Լաթինաց Գատարիարքարանի Հայրերէն մին: Ս. Գատարագին ներկայ գտնուեցաւ Լաթինաց Գատարիարք Մոնս. Ճիւքօմօ Պէլլիթիթի, որ յետոյ, առանձին խօսակցութեան մը ընթացքին, իր դոնուսականութիւնն ու հիոցուած յայտանց հայկական Ս. Գատարագի երգեցողութեանց նկատմամբ:

Եզրափակիչ հաւաքոյթը կատարուեցաւ նոյն երկկայ, ժամը 5ին, քաղաքիս հրէական բաժնին մէջ և երկաթուղիի կայարանին մօտիկը գտնուող Սկովտական Եկեղեցւոյ մէջ: Երգեցեցան կրօնական երգեր և եղան Ս. Գրական և Աւետարանական ընթերցումներ: Հոգշ. Տ. Մեսրոպ Արք. Մուրաֆեան կարգաց հասուածներ Յայնտաւթեան Գրքի վերջին Դուսիսէն: Քարոզ մը կարգաց Հայր Գարժիլ Փիքանը, Տորմիսիոն վանքի (Բենեդիկտեան) Միաբանութիւնէն: Արարողութեանց տարատիւ, Լուսեբականներու Եպս. Տառու Հատատաւ առաւ և իր օրհնութիւնը ներկաներուն:

Արդարեւ, ուրախութիւն է միզ հաստատել թէ տարուէ տարի զգալիօրէն կ'աճի թիւը Եկեղեցիներու Միաբանութեան տեսչականով խանդավառ հաւատացեալներուն: Միաբարական ու խրախուսիչ է երևոյթը, մանաւանդ երբ նկատի առնենք թէ մտաւոր անցեալին իսկ տարբեր համայնքներու պատկանող քրիստոնէաներ կ'ապակածով ու վերապահութեամբ միայն կը մօտենային իրարու, իսկ Եկեղեցիներէն իւրաքանչիւրը ինք իր մէջ ամփոփուած, կզգիացած, կթէ ոչ ուստեալ հակառակորդ մը, գէթ նենգամիտ մրցակից մը կը տեսնէք քոյր Եկեղեցիներուն մէջ:

"For just as the body is one and has many members, and all the members of the body, though many, are one body, so it is with Christ. For by one Spirit we were all baptized into one body" (1 Cor. 12, 3b-13).

The apostle Paul, in his letter addressed to the Corinthians, shows us by the example of the body, which although has different members, that all cooperate to the good and harmonious activity of the body. Similarly, Christians although endowed with different graces and powers, yet all are provided by the same Spirit: their duty is to be the constructive members of the body of Christ. Considering the productive activity of the different members, the apostle Paul exhorts the Christians to cooperate by the way of love to the living preservation of the Christian heritage, because "we are Christ's body, and specially his members". Graces, which are given to us by the example of the talents, must be utilized for the glory of the Lord. We, coming from different nationalities, have specific hereditary ways of thinking, but these are not obstacles that we may be one in Christ, "because by one Spirit we were all baptized into one body" (1 Cor. 12, 3b-13). Graces, which are given to us, must be used to spread the good news of salvation of Christ throughout the world. We were saved by Christ and we became new creatures. The present century, despite its gigantic scientific achievements, remains a dwarf in the spiritual and moral realm. A pure humanistic culture does not satisfy the deep desires of the human soul. Man is thirsty of the heavenly and the divine. Christ with His divine revelation brought this divine reality into the world. It is our duty, as religious communities and as Christians, to live that divine reality, the great event of salvation in our daily life. As the different members harmoniously cooperate with each other with a secret law of love, we also as Christians of different communities, must cooperate, love being the foundation and the driving force of our activities, as the apostle Paul says (1 Cor. 12:26): "If one of the members is in trouble, all members are in trouble with him, and if one of the members is glorified, all members are rejoicing with him". As a consequence of our racial specific qualities, religious communities and nations are complementary to each other in the great human harmonious society. A living Christianity will make disappear from this world a lot of sad scenes. We cannot imagine a Christianity without a living reality, radiation and warmth. Without these, Christianity is not convincing and it cannot testify before men its divine character.

The ecumenical circle of Jerusalem had the laudable idea of establishing this week of prayer for Christian Unity. This collective multinational Christian movement is essential in our epoch where atheism, materialism and sensual pleasures are being the only goal of life. The ecumenical movement, as a strong spiritual-moral body, will shake the world from its moral lethargy and will testify to the world the productive principles of Christianity.

The ecumenical circle of Jerusalem, with the positive activities of its members, is a must in this Holy City, before the exigencies of our epoch. Let us pray, that God endow the Greek Patriarchal Seat with a new Patriarch. Let us pray, that God keep the religious leaders of the world conscious of their responsibilities, that political leaders of the world act according to the divine principles of Christian love and justice, in order that wars, injustices, egoisms, despotisms may disappear from this world, to be replaced by the productive Christian ethics of love. Let us, with our life and activity, be the builders of the Christian Kingdom in this world.